

Fehér fényű ragyogás helyett amolyan cigarettafüstös félhomály derengett. MATYÓ TAMÁS *Concerto da camera*ja szinte minden ízében az aszkétikus egységességű Sáry-darab ellentétének tűnt. Sok-sok ötletet vonultat föl benne a komponista, nem egyszer érdekes színeket, karaktereket, de alig gondol és visz valamit végig. Mintha visszariadna a hosszabb felületektől. Túlzottan bízunk abban, hogy egy alapdallam állandó ismételtetése összefüggést terem a részek közt. Ez azonban mesterkéltséggel összefüggés – a „téma” pedig eleve nem tartozik a szerencsés pillanatban kitálat dallami alakzatok közé. TOMPA BALÁZS kürtre-zongorára írt *Bevezetése és Scherzója*, s az utána következő LÁSZLÓFFY ZSOLT-darab (*Concerto angelico*) nem hagyott markáns benyomást maga után. Az előbbi alapjában véve ügyes és gördülékeny, de mélységbe nem hatoló növendékmunka, inkább csak a vége felé (a Scherzónál) válik érdekesebbé, egyénibbé (itt olykor mintha kocsmazene foszlányait hallanánk egy hangfüggönyön átsűrődve). Az utóbbi nagyon logikusan felépített, arányos elrendezésű, D-dűrből induló, moduláló, visszatéréses zene, kerekded, tetszetős, de hogy „angyali” volna, nem mondanám. Igen erőteljes viszont GYÖNGYÖSI LEVENTE *Quintettje*. Mint oly sokan a fiatalok közül, Gyöngyösi is kacérkodik jazzes elemekkel. Nem csinálja rosszul, sőt. Érdekes a hangzás (a kegyetlenül kemény Hammond-orgona színekkel), sodró a ritmus, lenyűgözi és nemes értelemben szórakoztatja a hallgatót a virtuozitás (főleg az orgonáé). Jazznek persze a dolog nem elég. *Ebony*”

HORVÁTH BALÁZS *Autópálya-leágazás* című szaxofon-kvartettje (hogyan felrúgva a kronológiát, a koncert zárószámára ugorjunk) minden esetre „feketébbnek” tűnt. Ez egy kitűnő, fölényes szakmai tudással megírt, ropant jól hangzó és a hangszereseknek láthatóan örömet szerző kompozíció – ha CD-n hozzáférhető lenne, bizony megvenném, hogy fáradtabb pillanataimban felüdítsem magam vele. Kevésbé lennék költokező kedvemben BARTINAI GÁBOR *Szonátájának* esetében. Ez az oboa-zongora darab elég haloványan tűnt, nehéz és gondosan kidolgozott zongoraszólam ellenére. Érdekes jelenség különben, hogy az akadémista komponisták manapság milyen virtuóz zongoraszólamokat írnak – az esetek többségében maguknak. Becsületükre legyen mondva: le is tudják játszani. MEGYERI KRISZTINA Lorca-

versekre írt ciklusában a zongora szinte túlhábzó. Vonzó és változatos, gazdag zene ez – de nem annyira kiérlelt, mint a szerző korábban említett Weöres-dalai. Ami a virtuozitást illeti, KOVÁCS ZOLTÁNNak járna babérkoszorú. Egyenesen elképesztő, milyen zongoraszólamot kanyarított *Scherzójában* a kürt szólam mellé. Kovács alighanem östehetség, árad belőle a zene, hihetetlen érzéke van az arányok iránt. Amint fáradni kezd egy anyag, azonnal vált, pregnáns hangsúlyokkal élénkít. Talán az évek során megszűrni is megtanulja majd ötleteit.

A *Camerata Transsylvanica* esti koncertjéről nincs sok mondanivalóm. Két ismert SZÖLLŐSY-darab (*III. Concerto és Tristia*) közt egy PENDERECKI- és egy TOGOBICKIJ-művet hallhattunk. Pendereckiről nem mondhatom, hogy csalódást keltett. Az utóbbi évtizedekben hozzánk eljutott alkotásai alapján semmi érdekeset nem várok már tőle. Ezt a semmit aztán megbízhatóan teljesíti is. Üres és unalmas, még csak nem is igazán profi a klarinét-vonóskari *Sinfonietta*. Togobickij – ki merem mondani – nagyságrenddel jelentősebb alkotó. Az Anna Ahmatova-versekre írt kantáta igazi mélységeket felvillantó zene. Méltó Ahmatova nálunk sajnos még mindig nem eléggé ismert és méltányolt költészetéhez. Nagy kár, hogy ezúttal a koncertlátogató nem kapott az oroszul énekelt darab mellé magyar fordítást. Bizonyos, hogy még többet értettünk volna a műből. Elvégre ki tud orosz szöveget nálunk hallás után követni? A szépemlékű oroszórakon Szása Tüskevicseről tanultunk – ha tanultunk valamit egyáltalán. Én hovatovább a cirill betűkkel is zavarban vagyok.

Meglehet, elkelt volna rövid ismertetés a késő este bemutatott SELMECZI-operarészlet elé is. Az Alexander Blok színműve nyomán készült opera (amelynek két képét hallhattuk, egyelőre előzetesként, a szerző zongorakíséretével), eléggé kacifántos szituációt ragad meg – ebből bizony nem sokat lehetett felfogni. Az azonban kiderült, hogy Selmeczi műhelyében egy kivételesen nagy darab készül. Csak készüljön is el rendesen, s mutassa be valamilyen tisztes színház. Hogy ne mondjam: például maga az Operaház... Mondjuk, röviddel VAJDA JÁNOS *Leonce és Léna*ja után. Ez ugyanis kétségkívül haladotabb stádiumban van már (ha hitelek az információim, lényegében kész, csak a hangszerelése nem teljes). Ha az opera jót akar

magának és a közönségnek, azonnal lecsap rá. Emlékezhettünk, Vajda Mariója mekkora siker volt nemrég. A Leonce és Léna még nagyobb lesz – ahogy ezt a mostani pici ízelítő fogadtatása is sejtette. Csak a legnagyobb lelkesedéssel lehet erről a darabról írni. Színporkázóan szellemes, bravúrosan megírt muzsika. Szorongató bevezető után egyszer csak virtuóz Mozart-nyitány mosolyogtatja meg az embert, utóbb cirkuszi harsányságú részlet következik, akad kuplészerű dallam, Puccinis áradás. S mindez pergőn, oldottan, pompás hangszereléssel és elképesztő szövegkezeléssel, prozódiai leleménnyel. Annyira nagyszerű és muzikális a prozódia, hogy paradox módon ez az egyetlen aggályom a mű további sorsával kapcsolatban. Vajon átmenthető-e mindez más nyelvekre is? Meg tudja alkotni a szerző a magyarral egyenrangú német, angol változatot? Ha igen – garantálom a világsikert.

Még két opuszról kell beszámolnia a krónikásnak. A szombat éjjeli koncerten, szünet után, immár igencsak megfogyatkozott publikum előtt került sor KÖMÍVES JÁNOS *Zenét, Maestro, ha kérhetem* című „sztereofon románcának” (ez a szerző meghatározása) itthoni premierjére. Felemás benyomást hagyott maga után a Párizsban élő komponista műve. A szöveg – elborzasztó. Jelentéktelen álirodalom. A melodráma-forma, nem tehetek róla, taszít. Kömíves zenéje sem győzött meg a zenekíséretes bánatos beszéd életképességéről. Inkább azt éreztem, a komponista rengeteg remek zenét pazarol el egy halva született műfajra. S furesa véletlen, a következő napon, délután ugyanez a gondolat járt a fejemben. Ezúttal egy gimnazista zeneszerző (ráadásul leány!) hegedűre, zongorára és narrátorra írt passióját ismerhettük meg. Egyértelmű elismerés illeti a sorozat szervezőit, hogy alkalmat adtak VARGA JUDITnak arra, hogy a fesztivál közönsége előtt bemutatkozzon. Biztos, hogy rendkívüli tehetség, nagy ígéret. Talán egyszer még rendes passióval is megajándékoz bennünket. Olyannal, amelyben énekelnek a hegedű és zongorászó mellett. A prózai fecsegést tessék a kritikusokra hagyni.

PORRECTUS